

Uredništvo:

Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI**DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-

ogerske dežele:

celoletno . . . K 25.—

polletno . . . K 12.50

četrtletno . . . K 6.75

mesечно . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inzerate) se

plačuje od četrstopenjske

petit vrste po 12 h, za

večkratni natis primeren

popust.

Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 58.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 12. marca 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Za Ciril-Metodovo družbo!

Jutrišnja manifestacija v Ljubljani, katero je povzročil eden izmed najodličnejših rodoljubov slovenskih, g. Luka Svetec, se vrši pod prav čudnimi okoliščinami. Vrše se navadno jednake manifestacije za narodno obrambno delo, katerih se udeleži cel narod po svojih odposlancih, v znamenju boja proti morodnim sovražnikom. Govore se navdušene besede, namenjene za zborovalce in za t. lico, da se znova osvežijo narodne sile, napolnijo srca z novim pogumom, zlasti narodnim bojevnikom ob meji, kjer je treba idealne požrtvovalnosti, da se drže narodne postojanke in odbijajo sovražni napadi. Vse to se ne bode godilo jutri v Ljubljani: shod se vrši proti klerikalizmu in njegovim zagovornikom, ki skušajo sebi in požrešnemu tujcu v korist uničiti našo edino narodno - obrambno organizacijo, Ciril - Metodovo družbo.

Šel je na povelje klerikalni pisar in napisal proti našemu šolskemu društvu članek, ki je vzbudil po celi domovini, od Mure do sinje Adrije, splošno ogorčenje, da, začudenje. Mnogi pri nas še niso mislili, da se je klerikalizem zajedel že tako globoko v dušo slovenskega človeka, da z drzno roko meče kamenje na družbo, ki je slov. narodu punčica v očesu. Ne glede na roboto zunanjo obliko, pa je bil članek res tudi s stvarnega stališča največje obsodbe vreden: kajti kdo je bolj katoliški ko naša Ciril-Metodova družba? Slišali smo zadnje tedne v tem oziru glasove, katerim smo se naravnost čudili: z narodne strani se je hotelo klerikalce v katolištvu prelicitirati. — Čemu so neki »Slovenec« in njegovi umazani pomožni lističi še ščuvali proti družbi? Ali licitacija z narodne strani ni bila odkritosrčna ali pa temelji »Slovenčeva« gonja kje drugod ko na katolištvu samem kot takem?

Ne želimo si jutri v Ljubljani praznega ogorčenja, kako morejo klerikalci CMD kot katoliško društvo napadati, temveč želimo si, naj se odkrito in jasno pove, da s klerikalci ni in ne bode nikoli mogoč kompromis pri narodno-obrambnem delu. Mislimo tu seveda na vodje in vodstvo, kajti čreda sama vidi edino talar in grožnje, o načelih ve žali-bože le malo. Naj se jutri razkrinka klerikalno mednarodnost, naj se razkrinka cilje Rima, ki so vedno identični s cilji onih, ki tlačijo in teptajo slabейše. Naj se jutri pove, da klerikalci poleg tega principijelnega stališča nočejo kompromisa tudi za to, ker si žele dobiti novih virov za strankin davek in hočejo po stari navadi izkoriščati za se najširše vrste naroda.

Ako bi bilo klerikalcem kaj na narodni obrambi, bi morali oni iskati kompromisa z nami: kajti tisti, ki vzdržujejo družbo danes, ki so jo vzdrževali dosedaj in jo bodo zanaprej, stoje v narodnih, naprednih vrstah. Inteligenca je bila in ostane reprezentan-

tinja naroda v narodnoobrambnem in vsakem oziru. Dosedanje skušnje že kažejo klerikalcem, da je med njimi le bore malo požrtvovalnosti za »obrambno« delo — dasi ima močno klerikalni priokus že na zunaj.

Jutri bodo zastopniki vseh slovenskih pokrajin začrtali dosedanje delo Ciril-Metodove družbe, bodo podali s tem ob jednem pregled vsega dosedanjega slovenskega narodnoobrambnega dela. Več se doslej ni zgodilo. In pri tem pregledu se bode pokazalo ogromno število vrzeli, zahtevajočih stotisočake, da se jih vsaj za silo zamaši. Zborovalce bode moralo prevzeti čustvo, da delo za Ciril-Metodovo družbo ni šport in ni zasluga, temveč priprava dolžnost vsakega narodno čutečega Slovenca. Ni zasluga bogatejših, ako dajo mnogo in ni zasluga revnejših, ako dajo malo: saj izpolnjuje vsak s tem svojo dolžnost napram celoti. Narodnoobrambno delo mora postati del našega vsakdanjega življenja, dolžnost, katero se mora samoobsebi umevno spolniti. To čustvo dolžnosti bo nam dalo silno notranjo moralno silo, katera je potrebna za velike boje in velike uspehe.

Ne dvomimo, da pride jutri do velike manifestacije v beli Ljubljani za Ciril-Metodove družbe. Bo tudi mnogo ogorčenja, saj orožje v domačem boju je vedno ostrejšje ko v boju na zunaj. Pa želimo si, da se naj jutri ne dela s frazami, ker to ni potrebno, temveč naj govore dela CMD, naj govore naše žalostne narodnostne razmere in naj govore zločini, katere je učinil klerikalizem že na Slovenskem. Ne želimo si pa poniževanja nas kot naprednjakov in ne neodkritosrčnih kompromisov. Naše ideje, naše delo je javno in odkritosrčno, naši cilji so narodov blagor. Vsakdo, kdor pošteno misli, in najsi bo tudi politični nasprotnik, bode iz praktičnih narodno-obrambnih ozirov šel z nami, kdor ne, tega ne vabimo v svoje kolo. Rezultat shoda ne bode enodnevno navdušenje, temveč zavest že prej opisane splošne dolžnosti za narodnoobrambno delo, ki je identično z delom za Ciril-Metodovo družbo.

Politična kronika.

NOVICE IZ PARLAMENTA.

(Malik — denuncijant. — Italijanska pravna fakulteta. — Nemci o vladnem porazu. — Saniranje Juž. železnice.)

Včeraj je zbornica odkazala finančne predloge odseku. V debati se je zavzemal drž. posl. Fort za sanacijo deželnih financ in rekel, da ni mogoča sanacija državnih financ brez temeljite spremembe naših političnih razmer. Gener. govornik pro je bil kršč. soc. Kemetter, contra socialisti Renner. Ta je

opisoval propad uradništva vsled nacionalnih bojev in se baval z vsenemštvom, nemškim nacionalizmom in soc. demokrati. Očital je nacionalcem, da hočejo vse Nemce prodati ali Hohenzollerncem ali Habsburgovcem. Za vladne davčne predloge socialisti ne bodo glasovali. Ko je govoril Renner o omenjenih dinastijah, je Pernershofer napravil opazko, da žvižga na obe. To je pobral Malik in zahteval že tekom razprave, še bolj burno pa na koncu seje, naj se da Pernersstorferju klic k redu. Stenografi Pernersstorferjeve pripombe niso slišali in Pattai mu torej ni mogel dati klica k redu, posebno ker je Pernersstorfer sam izjavil, da je omenjene besede le kot osebno opazko rekel nekemu poleg stoječemu poslancu. Malik se je drl naprej in socialisti so šli s klici »denuncijant«, »šuft« itd. kar s pestmi nad njega. Seitz je komaj potolažil razburjene sodruge.

Ze včeraj je došla k prvemu čitanju vladna predloga o ustanovitvi italijanske pravne fakultete na Dunaju. Rusin Dnistrijanskij je rekel, da žele imeti Rusini junktim: italj. pravno fakulteto v Trstu, v Lvov pa rusinsko vsučilišče! Italjan Conci je izrekel upanje, da se v zbornici poslednjič razpravlja o italj. pravni fakulteti in se je skliceval na Bienenrthovo obljubo; želi da bi se predloga čimprej odkazala odseku, kjer bodo Italjani zahtevali pravno fakulteto za Trst. Imenom Jugoslovancov je pribil drž. posl. Spinčić, da vlada hoče imeti italj. pravno fakulteto vsled pritiska iz Italije. Hrvati in Slovenci so za ustanovitev italj. pravne fakultete, magari vsučilišča, samo ne v Trstu, temveč v središču avstrijskega italjanstva, v Južnih Tirolah. Slovenci naj dobe pravno fakulteto v Ljubljani in priznajo se naj izpiti na zagrebški univerzi tudi za Avstrijo kot veljavni. Kršč. soc. Schmid se je izjavil za italjansko pravno fakulteto. Razprava se je na to prekinila.

Nemški naprednjaki so zelo vznemoljeni vsled predvčerajšnjega vladnega poraza. Pravijo, da se je znova dokazala nezanesljivost sedanje večine in da je težko graditi na njo nemško politiko. Verjamemo!

Železniški odsek je sprejel vse točke predloge o lokalnih železnicah, torej tudi za železnico Polzela-Motnik. Za predlogo se bode nedvomno vnel še vroč boj v plenumu.

Poslanci iz vseh volilnih okrajev, ležečih ob J. žel., so imeli včeraj posvetovanje, na katerem so se posvetovali o saniranju Južne železnice. Protestirali so proti nadaljnjemu povišanju blagovnih tarifov in zahtevali, naj se uveljavijo od vlade obljubljene olajšave za blagovni promet z ozirom na posebne prizadevate industrije. Posebni izvoljeni odbor bo te zahteve sporočil min. predsedniku in železničnemu ministru.

Glede novega vinskoga davka je sporočil ministerski predsednik Bienenrth odposlanstvu, ki je došlo

LISTEK.**Konovalov.**

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil Fedor Gradišnik.

(Dalje).

III.

Še parkrat sem moral čitati Konovalovu iz »Vstaje Stenjke Razina«, nato sva čitala Gogoljevega »Taraza Bulbo« in Dostojevskega »Bedne ljudi«. »Taraz Bulba« mu je tudi jako ugajal, a potemnitni ni mogel jasnega utisa, ki ga je napravil nanj Kostomarov »Stenjka Razin«. Jednako »Bednih ljudi«, — romana v pismih — pa Konovalov ni prav nič razumel. Govor v pismih se mu je dozdeval smesen, in napram junakinji Varji je bil celo skeptičen.

»Poglej vendar! — Ta se ti spravi nad starca! Tako zvita ženska! In on — taka klada! Pusti raje to neumnost! Ali se more to pametno končati? — On piše nji in ona njemu! — Tega pisarjenja sploh ne bo nikdar konec... Pusti ju! Niti za usmiljenje, niti za smeh!... Čemu je torej sploh pisano?»

Spomnil sem ga na roman »Podlipovci«, ki obdelava približno isti tema. Toda s tem ni bil nikakor zadovoljen.

»Pila in Sisoj — to sta popolnoma druga človeka! Ta dva sta živa — živita in borita se... A ti-le!... Samo dopisujeta si! — To je vendar neumno! Saj to niso ljudje, ampak le... izmišljotina! Taraz in Stenjka — da, vidiš, to je nekaj čisto drugega!... Pomisli, ko bi se bila tadva poznala!... Česa bi ta dva ne bila napravila! Potem bi bila tudi Sisoj in Pila... živahnejša — ne?»

Imel ni jasnega pojma o dobi. Zanj so živeli vsi njegovi junaki istočasno — le v različnih krajih. Zelo sem se trudil, da mu pojasnim, da Pila in Sisoj ne bi bila mogla srečati Stenjke, ko bi bila tudi celo Kamo in Volgo prevozila, kakor bi tudi zadnji ne bil našel Stenjke, akoravno bi bil preiskal vse donske Kozake in Maloruse...

Ko me je slednjič razumel, je bil silno žalosten.

Skušal sem mu pojasniti umor Pugačova, da bi videl, kako stališče bo zavzel napram temu usurpatorju. Toda Konovalov ni imel zanj nobene dobre besede in izključil ga je jednostavno iz vrst junakov.

»Takšen lopov! — Pobegli ujetnik, in družega nič! Ukrade si carsko ime, da bi se skrivaj za njim in prinese nemir v deželo!... Koliko ljudi je ugobil, ta pes! Stenjka — to je popolnoma drug človek! Pugačov ni nikak junak — le sramoten rabelj je! O njem se pač ne izplača čitati! Ali nimaš nobene takšne knjige več, kot je bila ona o Stenjki?... Išči malo. Druge pa raje pusti, ker niso zabavne. Potem čitaj raje še enkrat, kako so mučili in umorili Stenjko...»

O praznikih sva hodila skupno čez reko tja na polje. Vzela sva malo žganja, kruha in kako knjigo s seboj in sva šla že na vse zgodaj na prosti zrak, kakor je rekel Konovalov.

Kot cilj teh izprehodov se nama je posebno priljubila »glažuta«. Tako se je imenovalo iz bogve kakšnih vzrokov staro poslopje, ki je stalo ne daleč iz mesta na prostem polju. Bila je to trinadstropna, kamenita hiša z udrto streho in podrtimi okvirji oken katere pritličje je bilo napolnjeno vse poletje s tekočim, smrdečim blatom. Sivo-zelena, napol razpala

je zrla iz temnih odprtih svojih ubitih oken tja v bližnje mesto in izgledala je kakor stara, iz mesta izgnana, siromašna in samotno gineča pokveka.

Za časa povodni je izpodkopala voda leto za letom to staro hišo, ne da bi jo mogla razrušiti: od vrha do tal plesnjiva, je stala še vedno trdno, in od velikih stebrov, obdajajočih jo od vseh strani, zavarovana pred pregostimi obiski policije, je bila, dasi ni imeli pravzaprav nobene strehe več, dobrodošlo pribežališče temnim, brezposelnim osebam.

Takih ljudi je bilo vedno dovolj v tem razpalem poslopju; raztrgani, napol lačni, luči se boječi, so živeli kakor sove v teh razvalinah, in Konovalov in jaz sva bila vedno dobrodošla gosta pri njih, ko sva vsakokrat prinesla s seboj iz pekarije velik hleb belega kruha ter spotoma nakupila žganja in celo množico »gorkega« — jetra, pljuča, srce, drob. Za par rubljev sva na tak način lahko prirejela cele gostije za »steklene ljudi«, kakor jih je nazival Konovalov.

Te dobrote so plačali s povestmi, v katerih se je fantastično združevala strašna, srce pretresujoča resnica z najbolj naivno lažjo. Vsaka taka povest je bila kakor košček pajčolana, v katerih so se menjavale črne niti po navadi temne resničnosti z živo pisanimi nitkami laži. Takšna tkanina ni ostala brez upliva na možgane in srce, polasčala se nas je s svojo karakteristično, tako strašno različno slikovitostjo. »Stekleni ljudje« so naju ljubili po svoje in bili so vedno moji najpazljivejši poslušalci. Nekeč sem jim čital Nekrasova pesem »Kdo je srečen v Rusiji?« in slišal sem poleg homeričnega smeha, ki je spremljal vsa iz življenja vzeta mesta, mnogo jako upoštevavanja vrednih sodb o napeljeni temi.

Dalje sledi.

v imenu agrarcev k njemu, da vlada ne misli predloge umakniti, pač pa jo primerno spremeniti. On za svojo osebo da ni vedel, kak učinek bi utegnili imeti predloga na vinske cene. Zastopnike vinorejcev čaka torej še trdovraten boj.

Reorganizacijski odsek drž. železniškega sveta je v četrtek nadaljeval svoje posvetovanje o reorganizaciji železnice. Vlada in Nemci bi radi dosegli popolno centralizacijo avstr. železniške uprave na Dunaju. Poljak Roszkovski je predlagal, naj se predloženi tozadevni operat vladi vrne z naročilom, naj bi se ozirala na poljske in češke želje glede železniške uprave. Ker je Rusin, černoški vseučiliški profesor Smal-Stocky prestopil k Nemcem, so imeli ti v drugače paritetnem odseku večino, so zavrnili slovenski predlog in izvolili subkomite za študij predloženega načrta, v katerem so imeli Nemci večino. — Nato so Slovani odšli in pustili Nemce same.

Dopisi.

Občni zbor podružnice sv. C. in M. v Glinjah na Koroškem. Dne 6. t. m. se je vršil občni zbor podružnice CMD v Glinjah v narodni Sablačanovi gostilni ob prav lepi udeležbi uglednih in premožnih posestnikov iz Glinj in okolice. Predsednik g. Juh je prav primerno pozdravil navzoče, na kar so sledila poročila podružničnih funkcionarjev; iz teh poročil sledi, da je podružnica prav pridno delovala ter nabrala 170 K za družbine namene. Nato poda predsednik besedo dr. Gosaku iz Celovca. — Govornik razpravlja o bojih, ki jih je imel prebojevati slovenski rod od početka do današnjega dne. Zgodovina dokazuje žilavost, vstrajnost in inteligenco našega naroda, ki je vkljub mnogokratni premoči in dejstvu, da se je moral bojevati na tri strani, nazadovale sicer po številu, pri tem pa se razvil kulturno, gospodarsko in politično. Najostudnejši boj proti celotnemu slovenskemu narodu pa se je vnel od 7. februarja t. l. naprej od slovenske klerikalne strani. Koroški Slovenci se ravno ne morejo čuditi temu početju, saj je dr. Šusteršič znan koroškim Slovincem za časa volilne reforme, pri kateri je prodal koristi koroških Slovencev na tako sramoten način, da so se dvignili Korošci proti njemu kot en mož. — »Mir« je pisal črno obrobljene ostre članke proti klerikalni stranki ter se zaklinjal, da se Korošci nikdar ne udajo temu sramotnemu nasilju. Dr. Brejc je zvonil z vsemi zvonovi proti dr. Šusteršiču. Poslanec Grafenauer v državnem zboru ni smel vstopiti v klerikalni klub. Tekom časa pa so zlezli ti razburjeni koroški gospodje pred kranjsko klerikalno gospodo pod klop, pustili razburjenost lepo spuhleti, Grafenauer je moral vstopiti v klerikalni klub in vsa koroška politika je postala iz koroško-narodne kranjsko-klerikalna. Slično so se skazali koroški gospodje glede CMD. Kot ogroženi obmejni Slovenci so bil ves čas njeni vneti zagovorniki in pospeševalci njenih koristi. Po popolni združitvi s kranjsko klerikalno stranko v gornjem smislu pa so jeli griziti ono roko, ki jih je hranila, obrnili so C. M. družbi hrbet ter jo začeli napadati. Ljubljanski »Slovenec« prinaša iz Celovca članek, v katerem celovski dopisnik dokazuje, da se vrši najpomembnejši del narodnega boja v obrambnih društvih. Jednakočasno pa morda ravno isti celovski dopisnik v koroškem »Miru« našo edino obrambno družbo napada. Ti ljudje so bodisi komedijanti ali pa so duševno bolelni. Sicer si ni možno razlagati njihove brezvestnosti oziroma nesmiselnosti. Govornik na to obširno sliko posledice od klerikalne strani proti C. M. družbi prične gonje, ki se kažejo v pomnoženi požrtvovalnosti pravih slovenskih rodoljubov. Omenja tozadevna dejstva iz raznih slovenskih kronovin ter poziva konečno prisotne zborovalce k podvojeni požrtvovalnosti in vstrajnosti pri delu za podružnico.

Nato poda predsednik besedo juristu Wieserju, ki obširno in spretno utemeljuje resolucijo, katero so zborovalci **jednoglasno sprejeli:** »Slovenci zbrani

na II. občnem zboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Glinjah z žalostjo opazujejo odurno gonjo, ki jo je uprizorila gotova stranka proti velezaslužni, dosedaj edini braniteljici pravic slov. naroda na šolsko-obravnem polju. S še večjo bridkostjo jih navdaja dejstvo, da so se pokazali Slovenci nezmožni združiti se glede življenjskih narodnih vprašanj v enem edinem prepotrebem skupnem društvu, zasnovanem na nepristranski, narodni podlagi in da se zlobna roka gotovih zasleplencev ne straši niti zločina na naši, dosedaj nedotakljivi instituciji. S tem večjo radostjo pa jih napolnjuje zavest, da se najdejo vzorni rodoljubi, ki navzlic vsem zaprekam posvetijo družbi tako vse duševne kakor tudi gmotne moči. Kot Korošci z vso ogorčenostjo obsojajo pisavo »Mira«, v kolikor je naperjena proti dični družbi. Izjavljajo, da se na jeseniški skupščini ni dogodila ne le nobena žalitev zastopnikov slov. šolskega društva v Celovcu, ampak da so nekteri izmed teh zastopnikov s skrajno nespretnim, izzivalnim nastopom vzbudili upravičeno ogorčenost skupščinarjev, tudi navzočih Korošcev. Obsojajo sovražno postopanje in pisanje proti družbi tem bolj, ker vidijo rešitev iz obupnega narodnega položaja na Koroškem le v tesni združitvi vseh Slovencev na narodni podlagi in v složenem postopanju v domačih vprašanjih brez izključitve ktereakoli narodnega delavca. Konečno izrekajo neomejeno zaupanje vodstvu družbe ter iskreno hvalo za njeno požrtvovalno, nepristransko delovanje na Koroškem.

Predsednik nato zaključi z navdušenim pozivom za nadaljno delo lepo uspelo podružnično zborovanje. Člani zborovanja so se potem podali malone korporativno v Narodni dom na Trati, kjer se je razvil živahen večer navdušenega petja in govorov. Reči se mora, da so Glinje izvanredno narodna slovenska vas, ki ima ravno sedaj prav inteligenten rod, vsled česar je tukaj najbolj razširjena napredna ideja, skrajna narodnost in žilavost bojev proti ponemčevalnim poskusom.

V že zopet Grebenc. Pred nekaj meseci smo v našem listu obširno poročali, kako despotično gospodari v svojem pašaliku vodja ckr. okrajne sodnije v Gornjemgradu deželno sodni svetnik Grebenc. Očitati smo takrat Grebencu nepostavnosti in celo delikte, a on ni imel poguma, da bi nas tožil. Pa tudi justična oblast se ni ganila. Zato se je nabiralo in tudi nabralo mnogo novega gradiva in v kratkem se bo v državnem zboru stavila interpelacija na justičnega ministra, če se ve, kaj vse je uganjal in še uganja Grebenc v svojem pašaliku. Naj sliši in zve parlament, kako »nepristranski« in »vesten« sodnik je Grebenc. Za resničnost v interpelaciji navedenih trditev jamčil bo sam interpelant, ki bo razkril parlamentu žalostne dogodke iz Grebenčevega paševanja in ponudil tudi priče za resničnost navedenih trditev.

Ne bodemo naštevati nepostavnostij, ki si jih je dovolil Grebenc pri svojem uradovanju kot sodnik, omenimo samo to, da je Grebenc imel zapuščinsko razpravo zunaj na komisiji, **toda zapisnika o obravnavi ni izgotovil**, temveč je dal strankam podpisati zadnjo stran tiskovine **en blanco**, zapisnik sam pa po dolgem času še ni bil spisan. Posledice te uradne nepravilnosti bi bile velikanske, če bi recimo Grebenc prej umrl, predno je zapisnik spisal. Po interpelaciji se bode zvedelo tudi, kedo je pisal **anonimna** pisma na okrožno sodnijo v Celje in na neki žendarmijski urad na Dunaj, v katerih sta bila denuncirana ckr. sodnik Zdolšek in ckr. žendarmijski ritmojster pl. Detela. Tudi to se bo s **pričo** dokazalo. Kako »nepristranski« sodnik je Grebenc, razvideli bodo čitatelji iz tega, da je Grebenc ob priliki, ko je nekemu svojemu političnemu nasprotniku zankazal na sv. večer dostaviti vabilo k sodnji, rekel: **„Ich werde ihm schon die Feiertage versalzen“**. Pa to še ni

vse. Kaj vse je »špilal« z Martinom Remič, tega se že ne more popisati. Vse pač kaže da je Grebenc pravi kuriozum, kateremu se kolesa kaj čudno vrtijo.

Iz interpelacije se bode tudi razvidelo, koliko se je justična oblast pobrigala za to, da bi napravila konec Grebenčevim nepostavnostim. Rekli smo že enkrat, a zvedeti mora to tudi parlament, da **ne moremo** imeti znanja v — justico, dokler bo izvrševal službo c. kr. sodnika znani Grebenc. Poskrbeli pa bomo, da se bo v parlamentu razkrilo v pravi luči Grebenčevo sodno uradovanje.

Dnevna kronika.

v Dr. Nagl in dunajski Čehi. Poroča se, da so k novemu koadjutorju na Dunaju dr. Naglu šli tamošnji Čehi in ga prosili, naj pravično uredi dušno pastirstvo med Čehi na Dunaju. Nagl jim je baje to obljubil. Po izkušnjah v Trstu imamo o resnosti te obljube opravičene dvome.

v Za guvernerja zemljiške kreditne banke je imenovan dozadnji načelnik časniškega oddelka v ministerstvu, Sieghart. To mesto, ki ga je zavzel prej nedavno umrli Taussig, je eno najbolj nosnih.

v Privatne poljske gimnazije na Ruskem? Poroča se, da predloži rusko naučno ministerstvo gospodarstveni dumi zakonski načrt, s katerim bo snovanje privatnih poljskih gimnazij dovoljeno.

v Ugovor proti občinskim volitvam v Zagrebu, ki so ga vložili frankovci proti volitvi v III. raz. je samoupravni odbor mesta odbil.

v Polkovnika Marčenka, vojaškega atašeja, ki ga je naš cesar Franc Jožef na dvornem plesu na Dunaju ostentativno prezrl, je ruski car odklikoval z redom sv. Vladimirja. Marčenko je bil pri naši slavni diplomaciji osnmljen, da je v zvezi z ruskimi vohuni, ki so bili na Dunaju aretirani.

v Konec antimilitarističnega procesa v Pragi. Najvišji kasacijski sodni dvor je razsodbo deželnega sodišča v Pragi, kakor smo kratko že svoj čas poročali, popolnoma ovrgel in obsodil večino v Pragi oproščenih, v Pragi obsojenim pa znatno zvišal kazni in sicer nekaterim od par mesecev celo na dve leti. Izmed vseh 46 obtoženih je kasacijski dvor oprostil samo dva, pri vseh ostalih 44 je deloma obsodil potrdil in kazni zvišal, deloma jih nanovo obsodil. — Naravnost drakonska sodba!

v Kdo je baron Chlumetzky? Dr. Matija Lisicar, ki je že za časa Friedjungovega procesa na podlagi dejstev razkrinkal tega junaka, eno glavnih prič zoper Supila, človeka, ki je krivo prisegel, a ga še do danes oblasti respektirajo, objavlja zdaj zopet nov dokaz o moralni propalosti in nepoštenosti barona Chlumetzkega. Priobčuje pismo, ki ga je Chlumetzky dne 20/6/08 pisal iz Iassnitz-St. Lambrecha Ascanio baron Zucco.

Sarkazem tega pisma naravnost grize. Zanimalo bo tudi naše čitatelje, ki se za politične dogodbe bolj zanimajo, osobito še, **ker se baš sedaj zopet dela na Dunaju na to, da bi baron Chlumetzky postal dalmatinski namestnik.** Pismo se glasi: »Plemeniti baron! Spominjate se še morda, da sem imel srečo Vas spoznati, četudi le za trenutek. To trenutno poznanje in praktične izkušnje zadnjega leta vendar zadostujejo popolnoma, da lahko Vaš v resnici sijajni značaj dovoljno ocenim. Zato sem z Velikim veseljem slišal, da Vam bo kmalu poverjeno namestništvo v Dalmaciji. — Častitam deželi na tej neprecenljivi pridobitvi. Upam, da najdete pota in sredstva, v kolikor to dopušča službeni delokrog, da **dobite vpliv tudi na deželne finance.** To bi bilo v interesu dežele jako želeli, ker človek s tako občudovanja vredno po-

Dr. Vladan Gjorgjević.

Iz Beograda, 24. februarja (9. marca).

Dne 25. febr. slavi v Belemgradu bivši ministarski predsednik dr. Vladan Gjorgjević petdesetletni jubilej svoje pisateljske delavnosti. Če greste od ogromnega poslopja, katero je Kolarac, veliki dobitnik svojega srbskega naroda, daroval Srbiji, nekoliko hiš naprej, pridete do ednonadstropne hiše, kjer živi »mož z levjo grivo in levovim glasom«, kateri je za kralja Milana tako često odločeval o usodi svojega naroda. Svoje razmerje h kralju karakterizira v jednom svojih spisov. kratko in jasno: »Bil sem pred njim zdravnik, potem njegov minister, nato pa prijatelj, v katerega naročju je končal.« Študiral je na Dunaju, se udeležil kot zdravnik nemško-francoske vojne in še danes slovi kot jeden najznamenitejših zdravnikov. Mimogrede rečeno, je on tudi jeden najboljših srbskih politikov. Po svoji osebnosti, kakor tudi postavi in glasu spominja zelo na Františka Ladislava Riegra in iz svojih stikov z njim mi je povedal marsikako značilno epizodo. Jedno teh podam tukaj, dasi morda ni na mestu, z njegovimi lastnimi besedami.

— Takrat sem bil, je pravil dr. Vladan Gjorgjević, pri P. L. Riegru na njegovem letnem domu, čegar imena se pa ne spominjam več...

— Morda na Malču, ekseleuca?

— Da, da na Malču, Maleč se je imenovalo letovišče, imate prav. Rieger mi je takrat razkladal in s statistiko dokazoval, kako izsesava Čehe centralizem, kako plačujejo primeroma največ davkov,

dobe pa od vlade najmanj. Jaz sem bil še takrat zelo mlad in zdelo se mi je, da ga moram vprašati:

— Pa, gospod doktor, če je res tako, čemu se pa potem ne vzbunite in začnete vstaje?

— Dr. Rieger se mi je dolgo čudil z nekim neznanim nasmehom, a odgovoril mi ni nič. Vzel pa je klobuk in me pozval, naj ga grem spremit po vasi. Bil je krasen letni dan, okna so bila skoro po vseh hišah odprta in povsod so se skoro čuli mehki zvoki glasovirja. Rieger mi je korakal tiho ob strani in ni izpregovoril ne besede. Tako smo prešli celo vas do konca. Tam se je pa vstavil za trenutek in me vprašal, če sem slišal odgovor.

— Pogledal sem ga malo začudeno, ker on res ves čas ni črnil besede.

— No, dobro, je dejal Rieger, mojih besed niste slišali, pa ste li slišali klavirje?

— Da, gospod doktor!

— Veste, kjer je toliko sladke godbe, tam pač nikdo rad ne napravlja revolucije, je odvrnil z nasmehom.

Te dni, dne 10. sušca slavi Vladan Gjorgjević svoj pisateljski jubilej. Njegova pisateljska delavnost je obsežna in ogromna. Prvi njegovi spisi so bili strokovni, zdravniški. Kar je napisal v svoji stroki, je uprav čudovito in lahko rečemo, da je Gjorgjević s svojimi spisi povzročil ustanovitev vseh higijenskih naprav in uredb v Srbiji, ki še niso obstojale pred njim. Kot minister in poznejši predsednik ministerstva se je brižno trudil, da bi bili njegovi načrti proizvedeni. Ali po tej promeni je postal iz zdravnika politik in iz strokovnega politični pisatelj. Dr. Gjor-

gjeviću se imamo zahvaliti, da smo izvedeli vedno pravo če se je govorilo in pisalo o balkanskih zmešnjavah in prevratih. Dr. Gjorgjević govori vse večje evropske jezike, a obvlada jih tako, da piše v njih tudi knjige. Ni treba, da bi razumeli srbski, zadostuje nemščina, da si prečitate »Konec Obrenovičev«; na nemškem jeziku je izšlo tudi »Srbsko vprašanje« in konečno roman »Golgota«, ki opisuje vladno in konec Obrenovičev. Medicina, politični spisi zgodovinskega kolorita, to se vse pri tem neutrudnem starcu samo tako vrsti.

Gjorgjević je niknil iz srbskih razmer. V tej deželi, kjer ima politično sovraštvo — sam se nekd pritožuje radi tega — pogosto tudi osebno mržnjo za seboj, je učil, kako se mora vesti pravi domoljub pri osebnih malenkostnih sporih. Med njim in med srbskim ministrom zunanjih zadev je vladalo nesporazumljenje ravnokar omenjene vrste. Ali kakor bi trenil, je v času, ko je po aneksiji Bosne in Hercegovine bruhnila srbska kriza na dan, Gjorgjević pozabil na vse politično nesoglasje in je ubral ogromni pot na Nemško, kjer je imel vrsto predavanj, v katerih je branil in zagovarjal Milanovičevo politiko in potrebe. To je bil tudi njegov poslednji nastop. Dr. Vladan Gjorgjević se je zopet vrnil za svojo pisalno mizo. Državnik je postal zopet književnik. In zopet se je uživel v svojem tistem domu, da bi delal po svoji stari navadi na delih, ki še bodo razkrila marsikatero tajnost balkanske politike. On je sedaj zopet učenjak, kakor se je izrazil v berlinskem predavanju: »Meni je ime Gjorgjević in pred vsemi naslovi mi najbolj prija beseda »bivši«.

slavno iznajdljivostjo, ki si je mogel od blizu mu stoječe dame brez vsakega dokumentarnega potrdila izposoditi več tisoč kron in ki je mogel nadaljne tisočake v obliki vrednostnih papirjev iz imetja iste dame dati na svoje ime registrirati, in ki potem, dasi je že pred letom pretrgal vse zveze s to damo, niti ne misli na to, da bi gospe vrnil njen denar — tak človek mora imeti močno razvit pridobitni čut, ki ga usposablja delati prave čudeže finančne tehnike.

Sicer res navadno dobijo možje, ki iz svojih razmer h kaki ženi razumejo napraviti lukrativno kupčijo, ne ravno preveč vzvišeno ime; pa „ime je zvok in dim“, si bote mislili, „profit je vse“. In iz te čarobne formule črpate Vi pogum in pravno energijo v čisto praktično-modernem duhu delati moderno politiko, pomagati sestavljati postavbe, reformirati province. Morda bo imel kak bodoči zgodovinar priliko, Vas omeniti kot najbolj originalni namestniški in finančni ženej države. Častitam! Udani Ascanio baron Zucco“. Ali treba še kake pripombe?

V V plemski stan je povišan nemški pesnik Pavel Heyse.

V Proces proti Tarnowski. Včeraj se razprava ni vršila, ker je Prilukov vsled zaslivanja v četrtek na živcih obolel, in se preloži na danes.

V Grof Aehrenthal in eksproprijacija Poljakov na Pruskem. V včerajšnji številki svoje „Zukunft“ piše Maksimiljan Harden o vzokih, zdaj nemška vlada ne izvaja eksproprijacije poljskih pravic, k čemur je po razlastitvi predlogi upravičena. Vzroki leže v zunanji politiki. Poljski klub v avstr. drž. zboru je izjavil Aehrenthalu, da ne bo več zastopal zveze z Nemčijo, če bi se eksproprijacija izvedla. Zato je Aehrenthal prosil v Berlinu, naj bi se z razlastitvijo počakalo. To se mu je baje obljubilo. Torej ne oziri politične poštenosti in morale, ampak oziri zunanje politike so merodajni!

a Dr. Kramář o Luegru in Jugoslovanih. — Nemiri pred dunajskim rotovžem. Dr. Kramář je napisal v „Nar. listyh“ uvodnik, v katerem pravi med drugim: „On je spočel misel o trijalizmu, ustvarjenju jugoslov. države. Ali tukaj se je pokazalo, da mu je mnogo manjkalo do državniškega talenta. Ravno njegova stranka se je najbolj eksponirala proti Srbom v znani aferi Fridjungovi in njegove simpatije so se precej enostransko nagibale k bojevitosti politični stranki nadškofa Stadlerja. Na tak način se ne pridobiva slovanski Jug za Dunaj.“ — Včeraj je došlo pred dunajskim rotovžem do velikih tumultov vsled velikanskega pritiska ljudi, ki bi radi videli mrtvega župana. Proti pol četrti uri se je nabralo v Stadionovi ulici na tisoče ljudi, ki so čakali na trenutek, ko bi mogli priti v ljudsko zborovalno dvorano, kjer leži župan na parah. Ker je število radovednežev vedno bolj naraščalo, jih je morala konečno razgnati policija na konjih. Ob 4. uri so dvorano za ljudi zaprli in jo odprejo še le danes ob 9. uri. — Meščanski klub je sklenil voliti novega župana še le po preteku žalne dobe, to je po 6 tednih. Gessmannovci pa že nestrpno čakajo trenutka, da bi postal Gessmann župan in zahtevajo volitev že prej. Pijeteto res poznajo ti ljudje!

a Pri ožji volitvi v lounskem okraju na Češkem dne 10. t. m. je bil izvoljen češki agrarec Mašata z 7109 glasovi (za 506 glasov več ko pri prvi volitvi!). Socijalni demokratje in narodni socijalci se niso udeležili volitve.

Konec klerikalnega režima v Belgiji. Po smrti kralja Leopolda, ki je v lastnem interesu na vse mogoče načine ščitil klerikalce, so se vzdignili klerikalci, na čelu jim mehelnski nadškof, proti novemu kralju Albertu, kateri slovi kot napreden in liberalen človek; podtikali so mu celo, da je socijalist. Jasno je bilo, da je z Albertovim kraljevanjem odklenkalo klerikalcem, dasiravno so kazali že tudi drugi znaki, da se klerikalci v Belgiji ne bi tudi brez tega dolgo držali. Zadnja desetletja se je pri vsakih volitvah klerikalna moč zmanjšala. Treba je osvojiti samo še 5 mandatov in klerikalci bodo v manjšini. Liberalna in socijalna opozicija se zbog tega že pripravlja za vlado. Sestavila je program z zahtevami, ki bi naj bile obema strankama skupne. Med njimi je tudi šolska reforma in splošna volilna pravica. Socijalisti hočejo prevzeti tudi nekoliko portfeljev.

V Madžarski glas o dr. Kramāru. Povodom zadnjega govora dr. Kramāra v avstr. drž. zbornici, v katerem je označil stališče „Slovanske jednote“ k proračunu, piše „Magyar Hirlap“: Tega govora niso izrekla usta kakega feudalca temveč usta enega od najmodernejših, najsposobnejših in najbolj pozvanih politikov v Avstriji. Po smrti dr. Kaizla je priznani češki govornik dr. Kramář. — Med vsemi slovanskimi vodji je on najmanj šovinističen in poleg svoje negirajoče kritike življenjskih pogojev monarhije in nje misije ima tudi pozitivne načrte in nazore. S svojim žurnalističnim delom na polju zunanje politike je poznan dr. Kramář po celi Evropi; sploh je dr. Kramář takšen človek, da bi ga severoamerikanske Zedinjene

države že zdavnej poslale k kaki znamenitejši velevlasti za svojega poslanika. Dr. Kramář je modern državljani brez feudalnega in militarističnega priokusa in v tem ga podpirajo njegove socijalne ideje. Povrh tega ima smisel za socijalno življenje in kar je še važno, dr. Kramář je reprezentant Čehov, onega avstrijskega naroda, ki bode pri bodočem razvoju monarhije merodajen.

Štajerske novice.

d O obstrukciji v dež. zboru govori zadnji čas prav pogosto mariborska „Straža“. Ali je klerikalcem že nekomodna? G. dr. Korožec niso niti najmanj zadovoljni z njo, to prav dobro vemo. Kajti njemu je dobro znano, da nemških naciionalcev ne jezi niti toliko slovenska obstrukcija v deželnem zboru, katera jim je trenutno pomagala iz zadrege vsled pivne doklade, temveč nezvestoba slovenskih klerikalcev, katero si ti navzlic tajnim dogovorom, zvezam in napitninam prav grdo prelomili. Gospodje v Mariboru, ne zadirajte se v nas, masla imate silno veliko na glavi! Spominjajte se, da ste vi začeli obstrukcijo in da nosite odgovornost za njene posledice in eventuelni poraz. Ako nočete naše lojalne in odkritosrčne podpore, nam je tudi prav. Mi ne iščemo ljubezni, ker je ne rabimo. Posledice take taktične napake tudi gotovo ne bodo zadele nas. Da pa ne bi o taki važni stvari, kakor je regulacija Drave, poročali, je smešna zahteva. Čemu se sploh razburjate, saj smo več dni pred vami poročali, da je dela ustavilo poljedelsko ministerstvo? Gospodje, le mir — drugače vam ne bo šlo dobro!

d Jednakopravnost in — e. kr. priv. Južna železnica. Vsak dan že čitamo v zadnjem času vedno se ponavljajoče pritožbe po slovenskih listih radi nečutenega postopanja uslužbencev Južne železnice proti tistim slovenskim strankam, ki si že upajo na slovenski zemlji zahtevati v slovenskem jeziku vozni list. Vse te časnikarske pritožbe končavajo že po neki stari šabloni: „bomo videli ali temu se mora storiti konec!“ In res je s to obrabljeno grožnjo storjen že tudi konec in le malokdo je toliko dosleden, da bi storil še drugi korak ter se pritožil na pristojno mesto, na ravnateljstvo Južne železnice na Dunaju. Bodimo odkriti, da je na celem slovenskem Štajerskem komaj par ljudij, ki so v tem pregledu povsod konsekvntni in ki niso prekomodni, da bi se ne izpostavljali sitnostim, ki jih imajo radi tega trpeti od strani nemško-nacionalnega uradništva, ki si sme to dovoljevati mirno in nemoteno dalje, saj ga ščitimo mi sami. Pred nekaj dnevi je izšel iz krogov jugoslovanskih železničarjev obširen dopis, kjer se poziva slovensko javnost, da ne pusti zahtev slovenskih železničarjev pasti, temveč da z vso doslednostjo podpira njihovo stremljenje. V vlakih, ki vozijo po Slovenskem, najdemo najmanj vsakega drugega sprevodnika, ki ne zna ali pa noče znati slovenski — našim ljudem pa se zdijo sakrosanktni ti ljudje in redko-kedaj se slovenski potnik tako daleč spozabi, da bi zahteval od sprevodnika, da mu pove slovensko, kar želi — ali pa lahko odide in pove sebi ponemško. Izjavljamo, da bomo odslej objavili imenoma vse tiste vnete Slovence in Slovenke, ki bodo po stari ponižni navadi še dalje podpirali nečuvno zapostavljanje slovenskih ljudij in slovenskega jezika. Prosimo objednem tudi druge slovenske liste, da store isto.

a Iz Petrovč. Cesar si ni upal „Slov. Gosp.“ v četrtek, to je drugi dan poskusila „Straža“. Te v Petrovčah nikdo ne čita in zato si lahko dovoli tudi pranje gg. Friedricha in Korena. „Str.“ si je izbrala zelo priprosto pot za zagovor: Vsa dejstva, katera sta priobčila „Nar. Dnevnik“ in „Narodni list“ na podlagi odlokov in ukazov deželnega odbora in celjsk. okr. glavarstva, so laž in obrekovanje! Poslušajte, Petrovčani, kaj trdi vočigled dokazanemu oškodovanju občine od Friedricha in Korena „Straža“: V občini Petrovče se vestno in skrbno gospodari! Zanimivo je, da si „Str.“ upa zagovarjati Friedrichovo darilo v znesku 351 kron — ne pove pa nič o tatvini v občinski blagajni! Zakaj se Friedrich zanima za krajni šolski svet, je obče znano, da je pa imel lov v najemu, ni kaka zasluga, ker bi ga občina lahko dala še drugim ljudem za višji denar v najem. Vočigled njegovim gmotnim razmeram ni niti najmanj verjetno, da bi on imel ta lov iz požrtvovalnosti za občino. Zamorec se ne da oprati, č. „Straža“, zato je bolje, da bi pranje opustila.

Mi ostanemo pri svojem: Friedrich in Koren ne smeta več gospodariti v naši občini!

a Gospodom poverjenikom „Slov. šolske matice“. Z ozirom na § 5. pravil S. Š. M. in na izvajanja gosp. predsednika na zadnjem občnem zboru je sklenil društveni odbor pozvati gospode poverjenike, da naj prično takoj spomladi z nabiranjem članov. Letnino je poslati vsaj do konca prve polovice leta S. Š. M. v Ljubljano. Na ta način olajšajo gg. poverjeniki blagajniško poslovanje in sestavo proračuna.

v Ne pošiljajte brzojavk na nedeljski Ciril-Metodov manifestacijski shod, temveč pošljite raje dotični znesek glavni družbi. Istotako bi se naj spomnili družbe vsi tisti, ki bi se shoda radi udeležili, a jim vsled oddaljenosti ali drugih zadržkov ni mogoče.

d Bralno društvo v Gaberjih sklicuje odborovo sejo za jutri v nedeljo 12. marca točno ob 11. uri dopoldne. Ker je skrajni čas za gledališke igre, prosimo tem potom vse odbornike, da se seje kolikor mogoče točno in vsi udeležijo.

v Iz Mozirja. V našem nekdanjem miroljubnem trgu so klerikalci s svojim ostudnim hnjskanjem razburili vse tržane. Ali se to narodno klerikalno načelo ravna po Kristusovem nauku: „Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe“. O ne, svojega nasprotnika v mišljenju: nbij! Nič se ne čudimo temu podivjanju in osurovelosti. Najlepši zgled jim daje naš kaplan, ki je po noči streljal s puško na ljudi. Ali se mu je sanjalo v pijanosti, da je na zajčjem lovu? Naš kaplanček se je v lemenatu temeljito naučil katoliške pedagogike in metodike, ker vtepava otrdkom nerazjasnene — torej neumljive abstraktne stvari — s palico. Nedavno je pretepel nekega fanta v šoli na „vse mile viže“. To je javni delikt, na katerega opozorimo naše ckr. orožništvo, ckr. okrajno sodišče pod slavnim vodstvom svetnika Grebena in okr. šolski svet. Zvedelo se je, da vodi preiskavo proti našemu kaplanu g. svetnik Grebenc, katerega klerikalizem in pristransko postopanje je občno znano. Skrbeli bomo, da dobi tudi naš kaplan za svoje izvanredno delovanje primerno nagrado.

d Iz Ljubnega. Kaplan Šiler je nekaj časa zelo zamaknjen. Ljudje, ki ga dobro poznajo, pravijo, da je imel čudne sanje o devici v žerfu pod cerkvijo in o ljubeznivem sestanku v Petkovem kozolcu pri Radmirju, katerega posledice so ga še dolgo časa bolele po kosteh. Ti preklicana nedolžnost!

v Iz Nove Štife. Župniku Fermetu cedijo se sline po pošti, kjer bi imel priliko zatirati napredne liste. Ker ima na dan 23 in pol ure časa, opravlja razne službe, ki niso z njegovim poklicem v nobeni zvezi, samo da dela zdrabno. Na sodnijo napravi uradne ovadbe, pozneje pa se s prižnice opravičuje za svoje neumnosti. Uboge ovce, ki to prenašate!

a Iz Gornjegagrada. V četrtek 9. t. m. je pustil svetnik Grebenc na svojem skoro sredi trga ležečem vrtu, tik ob trških hišah požigati. S čim je kurila njegova Jerčka na vrtu, tega ne vemo, vemo samo to, da se je iz pogorišča vlekel strašno smrdljiv dim po celem trgu. Ta dim je okuževal zrak, da je človeku kar sapo zapiralo. Če bi kedo drug kaj takega storil, bi Grebenc iz kože skočil in vpil na vse grlo: „Kaj pa špilate?“ Smrdelo je tako, da se je moral celo njegov brkasti prijatelj prijeti za svoj dolgi nos, da ni omahnil na trgu. No, morda pa je Jerčka požigala Grebenčeve grehe? Smrdelo je res na vse pretege!

a Iz Gornjegagrada. Pri spravljajanju graščinskega lesa se je v sredo 8. t. m. ponesrečil neki drvar po domače Hlevar iz Noveštife. Padel je med platanice ter si zlomil nogo v bedru. Prepeljali so ga v bolnišnico v Ljubljano.

Lepa stvar iz Rogatca. Notar Strafella in njegov koncipijent sta pred kratkim zaslužek na ta način iskala, da je notar zastopal pred kazensko sodnijo tožitelja, koncipijent pa toženca. — To ni le umazano, ampak naravnost protipostavno. Kakor slišimo, je notarska zbornica dala obema ukor. Zdi se nam, da je ta kazen premajhna, zlasti, če pomislimo, da na Dunaju n. pr. odvetniška zbornica čisto drugače postopa zoper odvetnike, ki zakrivijo kakih nepravilnosti v svojem poslovanju. Kakor smo izvedeli, je bilo v zadnjih letih pri dunajski odvetniški zbornici vsled razsodbe disciplinarnega sveta iz imenika odvetnikov izbrisanih okoli 25 odvetnikov.

»Narodni pipec« v Ptuj je postal z doneskom 100 kron ustanovnik ptujskega »Sokola«. Isti klub se je tudi zavezal prispevati za obrambni sklad CMD v odgovor Roseggerju K 200.

a Samomor. Minoli torek si je v Ptuj pri Makeschu nek fant iz Starešine pri Pragerskem kupil samokres. Med potom je pil v Graharjevi gostilni na Hajdinu in pri Lobenweinu pri Sv. Kunigundi; tam je zahteval vode, češ, se moram umiti, preden grem na drugi svet; rekel je tudi, naj ga kdo ustrelji. Prišedši domov, je to sam storil; v dveh urah je umrl. Kaj je vzrok temu strašnemu dejanju, se še ne ve.

a Duh se je omračil župniku Černku v Vuhredu. Poskušal si je že z britvijo prerezati vrat.

a Iz Ormoža. Cenjeni bralci „Narodnega Dnevnika“ se še bodo spominjali na dogodek, ki se je pripetil nekemu slovenskemu potniku na postaji v Ormožu, ko je zahteval v slovenskem jeziku vozni listek tretjega razreda v Celje. Službujoči uradnik, neki Kofler, mu je na vprašanje, koliko isti stane, odgovoril: Ich bin nicht verpflichtet Ihnen dies slowenisch zu sagen. Gotovo mora vsakemu poštenemu Slovincu zaradi teh besed vskipeti kri, da se mora spogledati, ali je sploh kaj takega v popolnoma slovenskem kraju mogoče? Ni čuda, da je dotični potnik v največjem ogorčenju in razburjenju imenoval to postopanje uradnikov v pritožni knjigi kot predrzno in škandalozno. Vsi boljši slovenski listi so se pečali z zadevo ter svetu pokazali, kaj si vse upajo že uradniki južne železnice na Slovenskem. Kakor smo se informirali, se je dotični potnik še posebej pritožil na ravnanje južne železnice na Dunaju, ki mu je pa odgovorilo, da po preiskanju zadeve ni našlo nobenega povoda proti takrat službujočemu uradniku Koflerju kakor koli nastopiti. Namesto, da bi ravnanje južne železnice, če je ista res tako nepristransko mednarodno prometno podjetje, kakor se ga slika, radi navedenih besed službujočemu uradniku najstrožji ukor in uvedlo proti njemu najmanj disciplinarno preiskavo, ni tega storilo, ampak je bila posledica cele preiskave ta, da se je uradnik Kofler naenkrat čutil na časti globoko žaljenega in je vložil proti dotičnemu potniku po preteku dobrih treh tednov tožbo radi razžaljenja časti. In ta slučaj, ki je gotovo vreden, da izve za njega najširša slovenska javnost, da izprevidi vso slovensko ljudstvo, kak namen zasleduje c. kr. priv. južna železnica s svojim nemškim uradništvom na Slovenskem, in da se ve temu primerno ravnati.

a Iz Frama. Dne 13. sušca se vrši ob 4. uri popoldne ustanovni občni zbor Ciril-Metodove družnice za Fram, Planico in Rače v gostilni ge M. Turnerjeve. Veličastne udeležbe pričakuje pripravljalni odbor.

d „Straža“ popravlja. Koroščevo glasilo je trdilo, da pošilja CMD na mejo „prostozidarske“ spise. Včeraj je morala prinesiti popravek te vesti in pribiti lastno lažljivost.

d Za Ciril-Metodovo družbo je nabrala gđ. Lenica Ašičeva v Mariboru 2000 starih znamk, nekaj starega denarja in stanjolenega papirja ter nam uposlala pod geslom: „Zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača!“ Čast vrli rodoljubki!

Izpred porotnega sodišča v Mariboru. 24-letni Gašpar Golob, doma pri Sv. Antonu na Pohorju, je živel nekaj časa pri svojem bratu Aleks. Golobu, tesarju, kateri živi skupaj z ločeno Pavlino Reck. Ta ima dve hčerki; Gašpar Golob je napravil proti starejši, 14-letni Katarini, tak mraven prestopek, da mu je porotno sodišče po tajni obravnavi prisodilo 18-mesečno ječo. — 39-letni viničar Valentin Kolar iz Zg. Bistrice je nasilen in hudoben človek. Ne le, da je grozil svoji ženi in 4 otrokom s smrtjo, rekoč, da mu tega nikdo ne bode štel v zlo, je zažgal tudi pri sosedu Vabiču, s katerim je živel v sovrastvu in grozil s požigom tudi sosedoma Pliberšku in Segi. Dobil je 3 leta ostre ječe.

a Droboj v Mariboru. Iz Maribora se nam poroča, da se je pretekli petek v artilerijski vojašnici dvojeboval vodja mestnega magistrata dr. Schinner z nekim mladim oficirjem. Lajtenant je nevarno ranjen na roki ter bode menda za službo nezmožen.

a V Allandu pri Badenu na Spodnjem Avstrijskem je dne 11. marca t. l. umrl za pljučnico v 33. letu svoje dobe Franc Grošelj, pomorski komisar II. vrste, rodом Ljubljancan.

Druge slov. dežele.

d Pravičnost znanega poštnega ravnatelja Pattaya v Trstu jasno odseva iz dejstva, da je na pošti v Škedenju, kjer je ogromna večina slovenskega in le neznatna manjšina italjanskega prebivalstva, nastavljal za uradnico žensko, ki ne zna niti besede slovenski.

d V zadevi gonje Lahov in socialistnih demokratov proti slovenskemu delavstvu v Trstu je vložil poslanec dr. Rybaf ostro interpelacijo v drž. zboru.

d Nar. Del. Org. v Gorici ima jutri 13. t. m. občni zbor.

d Pisateljem slov. učnih knjig naznanja kranjski dež. odbor, da bo v svrhu preprečenja nepotrebne konkurence odslej podpiral samo izdajo tistih učnih knjig, o katerih pisatelji takoj, ko delo prevzamejo, to naznanijo dež. odboru.

d O človeških glavah v Štefanji vasi na Kranjskem, o katerih smo včeraj prinesli po „Slovincu“ strokovnjaško mnenje dr. Mantuanija, da so od Tarkov odrezane glave, poroča včerajšnji „Slov. Narod“, da se je g. ravnatelj dež. muzeja klerikalni učenjak dr. Mantuani samo nekoliko zmotil; najdene „lobanje“ namreč niso človeške glave, ampak — okostja želv. „Strokovnjaškemu mnenju“ se baje smeje cela Ljubljana. Klerikalna učenost pa taka!

d Nov letalni stroj je izumil celovski inženir Sattler in bo o Veliki noči delal zletne poskuse.

d V Pliberku je umrla gđ. Olga Janežič, hči rajnega rodoljubnega profesorja in pisatelja Antona Janežiča.

d Znan župnik Česky, „junak“ izza župniškega škandala v Št. Ilju ob Dravi, je pristaš „Südmarke“ in je nedavno daroval zanjo 10 K. Sedaj razumemo, zakaj so se „Štajerci“ in nemški listi tako zavzemali zanj.

a Izkaz posredovalnice slovenskega trgoveškega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejme se: knjigovodja 3, kontoristi 4, skladiščnik 1, pomočniki mešane stroke 3, pomočnik železniške stroke 2, pomočniki manufakturne stroke 3, pomočniki špecerijske stroke 3, pomočnik galanterijske stroke 1, blagajničarke 3, kontoristinja 1, prodajalke 4, 2 učenca in 1 praktikant.

Službe iščejo: knjigovodja 2, kontoristi 4, potnik 1, pomočnikov mešane stroke 15, pomočniki železniške stroke 3, pomočniki manufakturne stroke 4, pomočniki špecerijske stroke 7, pomočnika modne in galanterijske stroke 2, kontoristinj 9, blagajničarke 4, prodajalk 6, 2 učenca in 1 učenka.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Iz »tužnega Korotana«. Premišljevanje o bodočnosti slov. naroda na Koroškem me je privedlo do neke misli posebne vrste. Krasoto naše slovenske Koroške so spoznali Nemci docela in z vso silo so se vrgli na našo lepo domovino, da bi jo spravili v svojo last, starodavno prebivalstvo dežele, Slovence pa bi naj pobrali šila in kopita ter šli v tujino. Spoznali so naše lepe kraje tudi Lahoni in v trumah prihajajo iz Trsta in drugod jih posecat kot letoviščarji. Samo domačin je ne pozna, ne vidi svojih kipečih gor, svojih sinjih ravnin in milih dolin, vse mu je tuje, ker se v mladosti v potujočevalnih šolah v tujem jeziku ni učil ljubiti rodno grudo in spoznavati milino materinega jezika. Sistematično se je vplivalo nanj, da se ni probudil, umetno se je držal v narodnem spanju, v nezavednosti. Vse zato, da bi ga lažje opeharili za materni jezik in rodno grudo. Toda Slovenci so se začeli vkljub temu prebujati, povsod začenja žareti zvezda narodnega vstajenja in tim prej bomo videli zarjo zmage, čimbolj in čimveč nam bodo pomagali naši bratje. Bogati Slovenci hodijo iz Trsta, Gorice, Ljubljane, Gradca, Zagreba in drugod na letovišča in namesto da gredo kam drugam, naj namesto pustih in brezobzirnih Nemcev in iredentovcev oni pridejo v naše lepe pokrajine, kjer je slovensko ljudstvo jako prijazno in bi jih sprejelo z odprtimi rokami. Lahko bi se bavili z narodno propagando ter želi vsled bistroumnosti in hvaležnosti mnogo uspehov. Tak vpliv vsako leto skozi dva meseca bi rodil veliko dobrega sadu. Posebna pozornost bi se morala posvetiti Ziljski in Rožni dolini, ki sta najlepši, pa tudi v največji nevarnosti. Dobrih gostilen je tukaj dovolj, vendar bi se pa moral napraviti nekaj kataster za letoviščarje. Slovenski časopisi brez izjeme so naprošeni, naj se poprimejo te misli in jo propagirajo. Kdor pa hoče v tem oziru sodelovati, naj se zgleda pri uradništvu katerega koli slov. lista (mi smo radevolje na razpolago! O p. u r e d n.), ki bodo vse tozadevne ponudbe odstopila podpisnemu. Skusili bomo misel uresničiti. — D r. Z v e s t.

Po svetu.

a Češki Narodni dom v Währingu na Dunaju je oblast zaprla, češ da niso bili izpolnjeni vsi oblastveni predpisi. V resnici pa na ljubo nemškimi nacionalcem, ki so kričali, da postane ta dom središče češke agitacije na Dunaju.

a Očeta ubili. Dve hčerki posestnika Vijakoviča v Bajevem selu pri Belovaru sta pregovorili brata, naj umori očeta, da si razdele očetov denar. Sin je očeta v spanju zaklal.

a Run. Dne 10. t. m. so vlagatelji pri denarnem zavodu Society of Savings v Clevelandu napravili run na zavod in vkljub pomirjevalnim zagotovilom državnega nadzornika niso odnehali. Bili so Čuni, Poljaki in Ogrji; do 9. ure je naraslo njih število na 3000. Banka je morala zapreti, ker vloge znašajo 51 milijonov, na razpolago pa je imela le 7 milijonov in ni mogla ugoditi.

a Cook — Peary. Vedno pogosteje se slišijo iz Amerike glasovi odličnih mož, da so pripovedovanja obeh najditeljev severnega tečaja le bajke in da oba — lažeta. Tako dokazuje na pr. poslanec Macon, da Bartlettova polarna ladja preplave na dan le devet milj, Peary pa pripoveduje, da je prehodil, ko je ladjo zapustil na dan 44 milj.

d Poldrugo uro v zraku v višini 700 metrov je dne 9. t. m. letel v svojem letalnem stroju avijatik Rongier v Monte Carlo.

d Svojega ljubimca je sinoči v Napolju ustrelila slavna pevka pl. Villestaid, nekega 28-letnega zdravnika. Prijeli so jo na kolodvoru, ko si je baš kupila vozni listek v Pariz.

a Profesor Wärmund namerava bodoči poletni tečaj predavati na nemški univerzi v Pragi cerkveno pravo.

„DESETI BRAT“, igra s petjem, se predstavlja na Jožefovo zvečer v Narodnem domu v Celju.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

DR. KARL LUEGER.

Dunaj, 12. marca. Tudi danes se gnjete velikanka množica ljudi k mestni hiši, da bi videla župana na parah. Policija je uredila velikansko varnostno službo, da bi vzdržala red in mir.

Dunaj, 12. marca. Od 8. do 10. ure dop. je bil dohod k mrliču določen za uradništvo. Navzlic temu so arkade in najbližja okolica mestne hiše že od ranega jutra zasedene od ljudi, ki bi radi došli pri splošnem ogledovanju mrliča na vrsto.

Dunaj, 12. marca. Po 10. uri je bil dovoljen splošen vstop v dvorano, kjer leži Lueger na parah. — Navzlic močnemu policijskemu kordonu je bil naval na vsa 4 vrata naravnost grozen. Odigrali so se divji prizori tiščanih in gnetočih se ljudi. Policija je odredila, da sme samo 50 do 100 ljudi naenkrat v dvorano; potem se vrata zapro. Gnječa je strašna; čujejo se neprestano klici na pomoč. Policija ima sila težavno stališče. Vsak dohod do rotovža je nemogoč; ne morejo notri ne občinski svetniki ne uradniki. V gnječji so zdrobili tudi za Luegerja namenjene vence. Proti poldnevni narašča množica, in sega že ven do Ringa. Policija se pripravlja na razgon ljudi.

Dunaj, 12. marca. — Med danes razporeženimi venci vzbujajo pozornost oni od Slovanske jednote in pa venec od nemškega cesarja s krono in črkami začetnicami.

Dunaj, 12. marca. Trgovski gremij 4. okraja je predlagal vsem dunajskim gremijem, naj bi trgovci v znamenje žalovanja v ponedeljek od 11. do 2. ure opoldne trgovine zaprli.

Dunaj, 12. marca. Doslej se še ni nikoli zgodilo, da bi prisostvovalo vojaštvo pogrebu kakega civilista. V ponedeljek pa bodo nameščeni po vseh cestah in trgih, koder se bode premikal spreved, od delki pešcev, konjenikov in topničarjev.

Dunaj, 12. marca. V ponedeljek odpadejo vsled Luegerjevega pogreba splošne audijence pri cesarju.

Dunaj, 12. marca. Pozornost vzbujajo 8 krasnih vencev z rumenskimi narodnimi barvami, kateri so obešeni poleg mrtvega Luegerja.

Skoz 20 let se je obnesla

Kathreiner Kneipp-sladna kava v vsaki družini vedno kot najzvrstnejši pridavek k bobovi kavi in kot njen nadomestek, kjer je bobova kava vsled njenega razburjajočega vpliva zabranjena. Za otroke ni zdravejše kavine pijače kot je čist Kathreiner.

Otroci uspevajo krasno.

NOVE VOLITVE NA OGERSKEM.

Budimpešta, 12. marca. Nove volitve za ogerski državni zbor se bodo vršile okrog 15. junija. Drž. zbor bode še pred Veliko nočjo sklican in razpuščen.

PRISTNO PRUSKO!

Berlin, 12. marca. Po poročilu »Vorwärtsa« sleduje državno pravdnštvo celo vrsto odličnih socialistov, kateri so govorili dne 13. febr. o volilni reformi na javnih shodih in katere se dolži, da so inscenirali shode pod milim nebom in poulične demonstracije.

IZ BALKANA.

Carigrad, 12. marca. — Po zanesljivih poročilih pride bolgarski car semkaj med 20. in 25. marcem.

Carigrad, 12. marca. »Sabah« poroča, da se vrše ob navzočnosti srbskega kralja in bulgarskega carja veliki manevri prvega kora.

Sofija, 12. marca. Milovanović se je odpeljal danes jutraj v Beligrad.

POZOR! POZOR!

Od danes naprej vsako soboto se dobi v celjskem »Narodnem domu« plzensko prazdroj - pivo. — Istotam se toči jutri v nedeljo dne 13. marca Salvator - pivo. — Gostje se vljudo vabijo.

Tržne cene.

11. marca.

11. marca. Žitna borza. Medla poročila iz vseh zunanjih trgov, mlo vreme, bogat dovoz in slaba kupčija z moko je vplivala nengodno na tendenco; došlo je le do malega premeta. Pšenica in rž sta bila za 5—10 vin., oves za 10 vin. cenejša, ostalo je ceno držalo.

Budimpešta. Svinjad: ogerske stare, težke 158 do 160 v. mlade težke 167 do 168 vin., mlade, srednje 167 do 168 v. mlade, lahke 168—172 vin. Zaloga 26.545 komadov. Prignano — komadov, odgnano 89. Ostalo torej 26.545 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 13'16 pšenica za maj K 13'12, pšenica za oktober K 10'89, rž za april 8'21, rž za oktober K 8'05, oves za april 7'20, oves za oktober K —, koruza za maj K 6'13, koruza za julij K 6'30, ogrščica za avgust K 13'50. Pšenice se zmerno ponujajo in kupuje. Tendence mirna, promet nezaten, pšenica v efektivu za 5 vin. cenejša, ostalo mirno, termini spočetka za Ameriko slabi, a so si pozneje odpomogli. Vreme lepo.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 40 1/4 do K 41 za pozneje 40 3/4 do 41 1/4. Tendence trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 33.75, nova kampanja kron 26'55. — Tendence trdna. Vreme: lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 190 — namizna slanina 164 —.

Na ženskih klinikah se je dobro poznata Franc Jožef-ova grenčica izkazala kot najboljšo odvajalno sredstvo. Celo najobčutnejše bolnice rade jemljejo to naravno sredstvo, ker se pojavi brez kakih nadležnih postranskih pojavov in poznejših učinkov že v kratkem času izvrsten upliv. Seanzoni in mnogo drugih izvrstnih zastopnikov ženskega zdravstva soglasno hvalijo dobrotvorne lastnosti »Franc Jožef-ove« grenčice. — Naprodaj v lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudninskih voda. 136 3-1

»Dijaški kuhinji« v Celju so darovali od 1. do 8. marca t. l. sledeči dobrotniki: Dr. Ant. Dolar, c. kr. prof., Celje, 1 K; Ivan Ravnikar, trgovec, Celje, 7 K; dr. Juro Hrašovec, odvetnik, Celje, K 3'30; Ivan Fon, c. kr. prof., Celje, 10 K; Vaclavik, župnik pri Sv. Jederti, 4 K; Jos. Poplatnik, kaplan, Hajdin, 10 K; Mart. Kojc, davčni of. Ptuj, 1 K; Jurij Detiček, c. kr. notar, Celje, 5 K; Resnik & Vidmar, c. kr. davčn. ur., Maribor, 2 K; Janez Rožman, župnik, Zavodnje, 4 K; Fran Fladernik, poštni asp. v Radomirju nabral K 54'34, in sicer so darovali: Ant. Robnik, Radomirje, 2 K; Marija Šuler, 1 K; Josip Zalesnik, 60 vin.; Ant. Stiglic, 64 vin.; neimenovani, 50 vin.; Iv. Stiglic, 1 K; Helena Černešek, 30 vin.; Marija Krajnc, 1 K; Eliza Matko, učiteljica, 2 K; Martin Ciraj, 1 K; Eliza Natlačen, Sv. Frančišek, 1 K; Josip Terčak, 2 K; neimenovani, 6 K; Fr. Slatinšek, 60 vin.; Fr. Poličnik, Juvanje, 60 vin.; Jera Kolenc, 1 K; Jožefa Zajc, 80 vin.; Urša Poličnik, 1 K; Apolonija Bleker, 1 K; N. Remic, 1 K; Frančiška Natlačen, Brezje, 2 K; Jože Natlačen, 1 K; Margareta Firšt, 2 K; Ivan Fužir, Meliš, 60 vin.; Gregor Sušnik, 20 vin.; Josip Fužir, 20 vin.; Ant. Pavec, 1 K; Alojzij Jamnik, 1 K; Fla-

dernik Fr. poštni asp., 2 K; Alojzij Rojec K 1'50; dr. M. Konečnik, Gornji grad, 2 K; N. Trbovšek, Okonina, 1 K; Jos. Novak, 1 K; Fr. Lužnik, 3 K; Franca Žmavc, K 1'40; Jakob Černešek, posesta, 1 K; Jakob Černešek, 2 K; Jera Tezovnik, 1 K; Jos. Govek, 1 K; Jožef Časl, 2 K; Fr. Klemenčič, 60 vin.; Marko Blekač, 1 K; Liza Novak, 40 vin.; Jožefa Jelovnik, Juvanci, 1 K. — Gregor Presečnik, župnik, Frankolovo, 3 K; Ivan Lenart, nadžupnik, Šmartno pri Slovenjgradcu, 10 K; M. Ulčnik, župnik, Dolič, 2 K; Kokelj Alojzij, župnik, Vurberk, 1 K; F. Šegula, župnik, Sv. Rok ob Sotli, 1 K; Janez Sparhakel, župnik v p. Medvedje selo, 6 K; Val. Koprivšek, kaplan, Sv. Lovrenc v Slov. gor., 2 K; Blaž Dvoršak, kaplan, Slivnica pri Celju, 2 K; Jurij Šelih, župnik, Sv. Kunigunda na Pohorju, 20 K; Peter Majdič, veletržec v Celju, 25 K mesto venca pokojnemu Andreju Druškovič, bivš. trgovcu v Ljubljani. — Pri zadnjem izkazu naj se glasi pri gospej Roblekovi: 10 K.

Pa kaj se to pravi,
Če trebuh boli?
Pri pametni glavi:

zavžij!

Krepčilo želodca,

potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2'40.
Kabinetna kakovost " " 4'80.
Naslov za naročila: »Florian«, Ljubljana.

Postavno varovano.

34

Listnica uredništva.

Dr. T. G., Celovec: Prosim Te le, da se oglasiš čimnaječkrat! — Hvala, in upam, da nas stalno podpreš! Zdrav!

Hiša v Celju

ležeča tik mesta z velikim vrtom, kateri je pripraven za stavbišča, se proda za 11.000 K. Naslov se izve pri upravnistvu tega lista. 1834-1

Hiša z vrtom

v lepem prijaznem trgu Sevnica se proda za 6.500 K. Hiša je prostorna, z opeko krita ter pripravna za zasebnika ali za vsako obrt. — Povpraša naj se pri lastniku

Karol Cimperšku, Sevnica ob savi. 180 3-1

Zahvala.

Za srčno sožalje, za mnogoštevilno spremstvo pri pogrebu, kakor tudi za krasne vence ob priliki smrti naše ljubljene hčerke oz. sestre

Marceline Ropas

izrekamo tem potom vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem iskreno zahvalo.

CELJE, dne 10. marca 1910.

179 1

Žalujoči ostali.

Jabolčnik

dvoleten, iz najboljših jabolk, 25 polovnjakov, liter po 12 vinarjev, ima naprodaj farovž v Novicerkvi, pošta Vojnik.

Išče se

poslovodja za pekarijo.

Pekarija se da tudi v najem in sicer s prvim aprilom 1910. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod naslovom: Ivan Habjan hotelir Šmarje pri Jelšah. 173 6-1

GOSLI

vseh vrst, izborne kakovosti, po jako nizkih cenah se dobijo v zalogi glasovirov

M. ROPAS
CELJE 135 5-1

Krožna cesta
(Ringstrasse).

Čebelarjem

naznanjam, da sem vpeljal v svoji trgovini tudi vse za čebelarstvo potrebno orodje in priprave ter je takoj dobavim.

Veletrgovina z železnino
»Merkur«, P. Majdič, Celje.

Vsakdo

bi že moral vedeti, da sem si uredil svojo trgovino popolnoma na novo ter imam za spomlad veliko zalogo najnovejših snovi za moške in ženske obleke, raznovrstno perilo, kravate itd. po zelo nizkih cenah.

Nihče

torej naj ne zamudi to priložnost uporabiti in stopiti v mojo trgovino, da si ogleda zalogo ter se prepriča o kakovosti in o cenah blaga.

Z velespoštovanjem

J. N. Šoštarič - Maribor,

Glavni trg šte. 19.

182 3-1

Sprejemem

vzgojiteljico

k dvema dekletoma in
trgovsko učenko
And. Elsbacher, Laški trg.

Dobro urejeno

tovorno vozno podjetje

v Mariboru, z 4 konji in 10 vozovi ter z vsemi
pripravami se prodaja zaradi bolezni sedajnega
lastnika, pod zelo ugodnimi pogoji.

Pojasnila daje iz prijaznosti trgovina V. Weixl v
Mariboru, Gosposka ulica št. 33. 157 3-9

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega
2 K. boljšega 2 K 40 h; prima pol-
belega 2 K 80 h; belega 4 K;
belega, puhačega 5 K 10 h; 1 kg
velečnega, snežnobelega, pulje-
nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finega
10 K. najšnejši drsi puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg.
dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavni-
koma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhačim posteljinim perjem 16 K;
napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. —
Cenovnik zastoj in franko. 59 25-8

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Sumava, Češko.

Belo platno

za žensko in moško perilo
in dvojno široko za prtiče
se kupi najugodnejše v na-
rodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Če je.**Celi kosi po engros cenah.**

Vzorci zastoj in pošiljatve čez K 20'—
franko. V zalogi je tudi velikanska iz-
bira zastorov, preprog in posteljin
garnitur. Garnitura 1 prt za mizo in
2 za posteljo skupaj 9 K, belj fina 10 K.

32 59-10

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
izdeluje vse različne vrste obutal v mo-
dernih fazonah in po solidnih cenah. V
zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Proda se še dobro ohranjena steklena

balkonska veranda

Natančnejše se izve pri Iv. Rebeku.

141 3-8

Redka prilžnost!

Kupil sem od tovarne, ki jo je uničil požar, celo
zalogo krasnih, težkih

flanelnih postelnih odev

v vseh najnovejših in najkrasnejših vzorcih, ki
imajo čisto neznatne, komaj vidne madeže od
vode in pošiljam 3 kose za 9 K. Odeje so za
vsako boljšo družino za pokrivanje postelj in oseb
in so jako tople in mehke. **OTON BEKERA**,
c. kr. finančni nadstražnik v pokoju v Náchodu
na Češkem. 154 3-8

Hotel 'International'**v Tržiču (Monfalcone)**

se odda takoj v najem pod jako ugodnimi pogoji.
Hotel je na novo zgrajen, ima 30 meblovanih sob,
ugodna lega v bližini postaje. Promet se v Tržiču
velikansko razvija, tako, da je spretnemu in vestne-
mu hotelirju zasigurana dobra eksistenca. Znanje
slovenskega, laškega in nemškega jezika je neobhod-
no potrebno. Ponudbe sprejema lastnik hotela: Ivan
Peric, veleposestnik v Tržiču (Monfalcone).

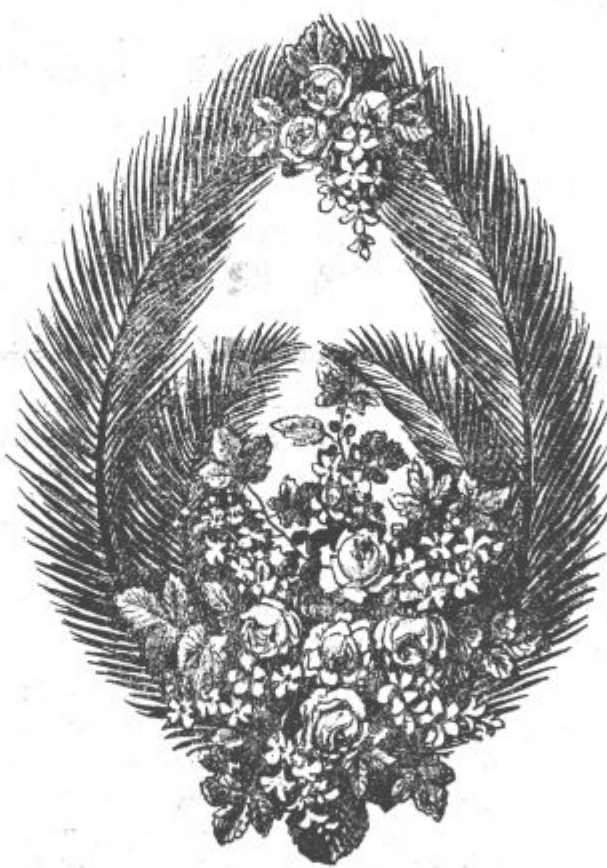
174 6-4

**Nagrobne
vence**

v raznih velikostih in cenah s
trakovi in brez trakov ima v
zalogi

**Zvezna trgovina
v Celju.**

Naročila se izvršujejo z obratno
pošto. — Brzojavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.**R. DIEHL, žganjarna, Celje**

priporoča svojo veliko za-
logo doma žgane slivovke,
tropinovca, brinovca, vin-
skega žganja in domačega
konjaka.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.**Prva južnoštajerska kamnoseška****industrijska družba.**Brzojavi: 'Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje'.

66

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnim
obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnic, fasad,
podbojev, pomočlov, nastavkov
idt. iz različnih kamenov in
cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnih
kamnov itd.

Brušenje, polivanje in
struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnih spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in sljenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih **rodbinskih grobišč**
(rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plosč iz različnih najbolj ldocih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, nede-
lanje napisov v iste.

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. Za pomladansko setev potrebno potrebno. — Dalje amonijakove, kaljeve, soltarjeve in superfosfate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 9 28-10

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Velikonočne razglednice.

Zvezna trgovina v Celju priporoča cenjenim gg. trgovcem na deželi veliko zalogo lepih

velikonočnih razglednic

po najnižjih cenah. Od 500 kom. naprej franko.

161 9-3

Širite „Nar. Dnevnik“!

Sukna
in modno blago
za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno
v Humpolcu na Češkem.

Vzorec franko. 96

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-2

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poštni hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne. 54

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju

prevzame vsakovrstna

61 50-8

stavbena zlasti tesarska dela.

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst, ulica Stadion št. 3. Skladišče in klet v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zaješčeno pristna vina.

Sir, maslo, žito, moka, olje itd.

Agro-Merkur preskrbi vsako blago.

Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

52-9 Cene najugodnejše, postrežba solidna. 29

Zahtevajte pravila, cenike. — — — Ponujajte svoje pridelke.

Karol Vanič, Celje, „Narodni dom“
priporoča veliko zalogo

novosti v suknenem in manufakturnem blagu.

Velika narodna manufakturna trgovina.
Cene strogo nizke.

33 52-10

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potreščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvaliteta: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Vošeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48-6

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**. da se naloži denar za mladoletno oziroma za varovance izključno le v

43 52-9

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

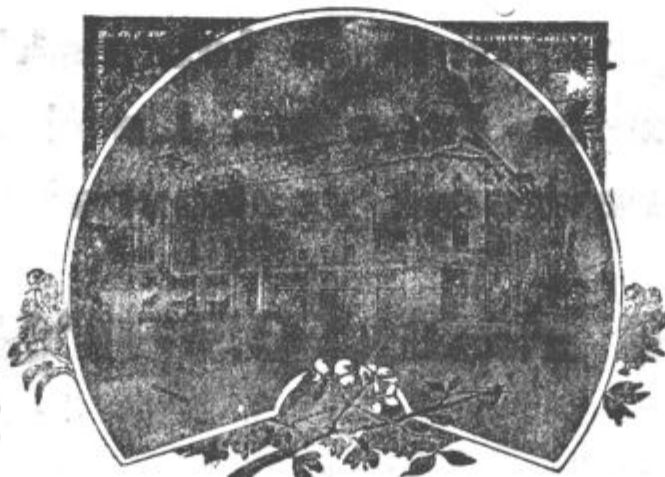
Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2 %. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti 6 %, 5 1/2 % in 5 % obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

13 52-10